

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 26. септембар 2012. године

Предмети бр. 51/09 и 53/09

Кенан ЧЕЛИЋ и Енвер ФАЗЛИЈА

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 26. септембра 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменућу жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба г. Кенана Челића (предмет бр. 51/09) уложена је 7. марта 2009. и уписана је 17. априла 2009. године. Жалба г. Енвера Фазлије (предмет бр. 53/09) уложена је 27. марта 2009. и уписана је 17. априла 2009. године.
2. Дана 9. септембра 2010. године, Комисија је одлучила да споји предмете, сходно правилу 20 Пословника Комисије.
3. Дана 12. јуна 2009. године, Комисија је од г. Енвера Фазлије затражила додатне информације. Дана 18. септембра 2009. и 3. јануара 2011. године, Комисија је добила додатне информације од г. Енвера Фазлије. Дана 14. јуна 2011. године, Комисија је добила додатне информације од г. Кенана Челића.
4. Дана 2. новембра 2009. године, жалба г. Енвера Фазлије прослеђена је Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би се добиле примедбе УНМИК-а

на прихватљивост жалбе. Дана 4. фебруара 2010. године, УНМИК је доставио свој одговор.

5. Дана 8. новембра 2010. године, Комисија је одлучила да поново проследи жалбу г. Енвера Фазлије и да проследи жалбу г. Кенана Челића како би се добиле примедбе УНМИК-а на прихватљивост спојених жалби. Дана 7. марта 2011. године, УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

6. Г. Кенан Челић је син г. Авдије Челића. Г. Енвер Фазлија је отац г. Гафура Фазлије и зет г. Авдије Челића.
7. Жалиоци наводе да су г. Авдија Челић и г. Гафур Фазлија отети у Приштини 3. јула 1999. године од стране непознатих особа.
8. Жалиоци наводе да су отмице пријављене Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК), УНМИК-у и КФОР-у.
9. Дана 4. јула 1999. године, тела две особе откривена су у близини Приштине. Британски КФОР је преузео тела и предао их градској болници у Приштини. Касније су ова неидентификована тела сахрањена на гробљу Драгодан у Приштини.
10. Дана 31. јула 1999. године, МКЦК је отворио захтев за проналажење г. Гафура Фазлије, а 14. фебруара 2000. године за проналажење г. Авдије Челића. Њихова имена се такође појављују у бази података коју води УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину (КНЛСМ).
11. Дана 19. новембра 2001. године, полиција УНМИК-а ексхумирала је посмртне остатке за које се сумњало да су посмртни остаци г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије. Дана 20. новембра 2001. године, КНЛСМ је издао две идентификационе потврде којима се потврђује да су то посмртни остаци г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије. Такође, током поступка идентификације организованог од стране Јединице за нестала лица (ЈНЛ) полиције УНМИК-а у Грачаници, члан породице идентификовао је одећу која је пронађена на мртвим телима. У то време нису обављене ДНК анализе.
12. Дана 21. новембра 2001. године, посмртни остаци г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије предати су њиховим члановима породице, који су их сахранили на гробљу у селу Преоце, у општини Приштина. Након тога, 26. новембра 2001. године, ЈНЛ је затворио предмет.
13. У умрлици КНЛСМ-а датираној на 27. новембар 2001. године наведено је да је аутопсијом обављеном 21. новембра 2001. године на посмртним остацима г. Гафура Фазлије утврђено да је његова смрт изазвана убодном раном.
14. Жалиоци су објаснили Комисији да, иако сумњају у тачност идентификације, сада не желе да дозволе да посмртни остаци њихових сродника буду ексхумирани ради ДНК анализа.
15. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на

Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБЕ

16. Жалиоци се жале на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмице и убиства г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије, укључујући и пропуст да спроведе ДНК анализу на њиховим посмртним остацима како би они били исправно идентификовани. Жалиоци се, у суштини, жале на страх, бол и патњу које су претрпели због ове ситуације.
17. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалиоци указују, тим редоследом, на повреду права г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије на живот, загарантованог чланом 2. Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

18. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

19. Жалиоци се жале на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмице и убиства г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије, укључујући и пропуст да спроведе ДНК анализу на њиховим посмртним остацима како би они били исправно идентификовани.
20. У својим примедбама, СПГС тврди да је УНМИК одговарајућом истрагом успео да пронађе и идентификује посмртне остатке г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије, чиме је испунио један од процедуралних захтева предвиђених чланом 2 ЕКЉП, наиме обавезу да спроведе истрагу којом се може утврдити судбина и локација несталог лица. Поред тога, СПГС појашњава да је УНМИК идентификовао посмртне остатке г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије 2001. године, традиционалним методама које су се користиле у то време, а које нису укључивале ДНК анализе. СПГС ипак не улаже формалну примедбу на прихватљивост овог дела жалбе.
21. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
22. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

23. Жалиоци се жале на душевну бол и патњу које су им проузроковане услед околности везаних за отмице и убиства г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије.
24. У својим коментарима, СПГС не улаже примедбе на прихватљивост овог дела жалбе.
25. Комисија напомиње да се у судској пракси Европског суда за људска права члан породице нестале особе у одређеним условима може сматрати жртвом поступања надлежних органа које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. У случајевима када је нестала особа касније пронађена мртва, применљивост члана 3 је у принципу ограничена на одређени период током кога је члан породице подносио неизвесност, патњу и тугу које су карактеристичне за феномен нестанка (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП), *Лулујев и остали против Русије*, бр. 69480/01, пресуда од 9. новембра 2006, §§ 114-115, *ЕКЉП*, 2006-ХИИ; видети и ЕСЉП, *Гонгадзе против Украјине*, бр. 34056/02, пресуда од 8. новембра 2005, § 185, *ЕКЉП*, 2005-ХИ).
26. У овом предмету, релевантан период је трајао до 21. новембра 2001. године, када су посмртни остаци г. Авдије Челића и г. Гафура Фазлије предати жалиоцима и накнадно сахрањени од стране породице.
27. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“.
28. Комисија не изражава ни најмању сумњу у то да су нестанак и смрт сродника нанели дубоку патњу жалиоцима. Међутим, Комисија мора да закључи да овај део жалби лежи ван њене надлежности *ratione temporis* (видети предмет *Патрногић* бр. 252/09, одлука Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) од 16. децембра 2011, §§ 16-20).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ТИЧЕ ПРАВА НА ЖИВОТ;

- ПРОГЛАШАВА НЕПРИХВАТЉИВИМ ОСТАТАК ЖАЛБИ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући